

31.10.2022

Asia/29

§ 738

Lähijunaliikenteen varikoita koskeva selvitys

HEL 2022-012142 T 08 02 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Esteelliset: Tuula Saxholm

Esteellisyyden syy: yhteisöjääviys (hallintolain 28.1 § kohta 5)

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Reetta Vanhasen ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Salassa pidettävä (Luonnos)
- 2 Salassa pidettävä (Luonnos)

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus merkitsee tiedoksi lähijunaliikenteen varikoita koskevan selvityksen.

Esittelijän perustelut

Helsingin seudun kuntien ja valtion välisen MAL-sopimusta koskevan neuvottelutuloksen (2.6.2020) mukaan kuntien ja HSL:n tulee yhteistyössä Väyläviraston kanssa ratkaista tarvittavien lähijunaliikenteen uusien varikoiden sijoittuminen Rantaradan, Kehäradan ja Pääradan suunnissa ja laatia tarvittaville selvityksille ja toteuttamiselle uusien junien hankintatarpeen huomioon ottava aikataulu. Kuntien tulee yhteistyössä Väyläviraston kanssa laatia tarpeelliset suunnitelmat varikoiden toteuttamiseksi sekä ratkaista varikoiden toteuttaja, suunnittelija, rakentaja ja omistuksellisen rakenne. Sijaintikunnat laativat varikoiden vaati-

mat maankäyttö- ja rakennuslain mukaiset kaavat. Tämä on neuvottelutuloksen mukaan edellytys sopimuksen muissa kohdissa sovituille valtion panostuksille.

Kokouksessaan 20.1.2021 Pääkaupunkiseudun kaupunginjohtajat päättivät, että Lähijunaliikenteen varikkojen toteuttajatahona toimii Pääkaupunkiseudun junakalusto Oy ja kokonaiskuvan muodostamiseksi toteutettavien rantaradan, kehäradan ja pääradan varikoiden nykyisestä ja tulevasta käytöstä, laajuudesta ja muista toiminnallisista vaatimuksista laaditaan Junakalustoyhtiön toimesta yleissuunnitelma, joka käsitellään ja hyväksytään yhdessä Väyläviraston, Helsingin seudun liikenne kuntayhtymän (HSL) ja seudun kuntien kesken. Helsingin seudun yhteistyökokous (HSYK) antoi 11.5.2021 kokouksessa tiedoksi suunnitelmat Junakalustoyhtiön toimimisesta varikkoihin liittyvissä tehtävissä (toteuttaja, suunnittelija ja rakennuttaja).

Junakalustoyhtiö on laatinut toimeksiannon mukaisesti kuntien yleissuunnitelman tasoisen varikoiden alustavan selvityksen HSL-alueen lähijunaliikenteen varikkotarpeesta (jäljempänä alustava varikkoselvitys), joka sisältää arvion vuoteen 2035 mennessä tarvittavien varikoiden määrästä, varikoiden toiminnallisista vaatimuksista, mitoituksista sekä sijaintisuunnista. Väyläviraston aiemman varikkoselvityksen tuloksia on hyödynnetty soveltuvin osin. Selvitys on laadittu hyvässä vuorovaikutuksessa varikon mahdollisten sijaintikaupunkien kanssa ja selvityksen tuloksia on käsitelty asianomaisten kuntien asiaa käsittelevien asiantuntijoiden ja viranhaltijoiden kanssa.

Alustavassa varikkoselvityksessä on pyritty huomioimaan erityisesti:

- Varikon tarpeen määrittäminen ja perustelut
- Varikoiden toiminnalliset vaatimukset
- Varikkojen paikan määrittäminen ja toteutuksen edellytykset
- Kuntien näkemykset ja yhteisymmärrys varikkoratkaisusta
- Riittävien perusteiden tuottaminen kunnille hankkeen jatkosta päättämiseksi
- Hankkeen seuraavan vaiheen organisoituminen.

Alustavan varikkoselvityksen keskeiset johtopäätökset ovat:

- Kolmen ratasuunnan ja suuren kalustomäärän vuoksi tarkoituksenmukainen varikoiden määrä lopputilanteessa on kolme, jos Ilmalan varikkoa ei enää käytetä.
- Tämän vuoksi varikoiden suunnittelun ja kaavoituksen edistäminen viiveettä kaikissa ratasuunnissa (Päärata, Rantarata ja Kehärata) toteutustarpeen aikajänne huomioiden on tärkeää, huolimatta siitä mille ratasuunnalle ensimmäinen varikko toteutetaan.

31.10.2022

- Tämän hetken arvion mukaan Ilmalan kunnossapitokapasiteettia voidaan kehittää vastaamaan suuremman junaäärän kunnossapitoa, jolloin ensimmäinen rakennettava uusi varikko olisi säilytysvarikko. Ilmalan käytettävyyteen ja todelliseen kunnossapitokapasiteettiin liittyy kuitenkin epävarmuuksia, jotka täytyy ratkaista.
- Pääradan suunnalle säilytyskapasiteettia voidaan rakentaa Kerava Jäspilään, jossa varikon toteutuksen etenemiselle on tällä hetkellä parhaat edellytykset. Aloitusvarikon toteuttaminen Keravalle mahdollistaa jo kalustomäärän kasvattamisen. Jäspilän sijaintia voidaan mahdollisesti täydentää kunnossapitovarikolla Keravan Yli-Keravaan, jota tulee tutkia tarkemmin.
- Koronapandemian jälkeiset mm. etätyön lisääntymisestä ja vapaa-ajan liikkumisen muutoksista johtuvat vaikutukset matkustajamääriin ja kalustotarpeeseen eivät ole tarkasti tiedossa aiheuttaen epävarmuuksia varikoiden toteutustarpeen aikajänteeseen.

Selvitys HSL-alueen lähijunaliikenteen varikoista on valmis ja se on käsitelty 27.9.2022 Pääkaupunkiseudun kaupunginjohtajakokouksessa, joka on todennut asiasta mm. seuraavaa:

Junakalustoyhtiön laatima selvitys on hyvä ja luo pohjaa seudullisille ratkaisuille. Yhteinen näkymä tarvitaan pian, sillä varikoiden toteuttamiseen tarvitaan riittävästi aikaa ottaen huomioon mm. tarvittavat kaavaratkaisut. Päätettiin, että esitelty selvitys julkaistaan mahdollisimman pian ja siitä tiedotetaan. Junakalustoyhtiö sopii asiasta tarkemmin kuntien ja muiden sidosryhmien kanssa. Junakalustoyhtiö laatii osaltaan myös jatkoselvitystä toteutuksesta ja rakentamismallista.

Lopuksi

Selvitys annetaan tiedoksi Espoon, Helsingin ja Vantaan kaupunginhallituksille samanaikaisesti ja tämän jälkeen HSL:n hallitukselle.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Salassa pidettävä (Luonnos)
- 2 Salassa pidettävä (Luonnos)

31.10.2022

Asia/29

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Helsingin seudun liikenne -
kuntayhtymä
Pääkaupunkiseudun Junakalus-
to Oy

Otteen liitteet

Esitysteksti

Esitysteksti